

Prihodi

Na kratko bom opisal vasico, v kateri sem odraščal in s katero živim že več kot pol stoletja. Prihodi, nekoč zaselek z vsega dvanajstimi hišami, pri Jerci, Kosmatu, Bavantu, Budnarju, Parkeljnu, Jeriču, Žbatneku, Zamlakarju, Špegarju, Cahevzu, Jurčku, Tršanu. To so bile srednje velike kmetije in hiše. Špegarjeve hiše ni več, ker je bila med vojno požgana, zemljo pa so potem prodali. Prav tako danes redko slišimo "pr`Tršan". Pri hiši se danes po sedanjem lastniku reče pri Čehu. Stari imeni teh dveh kmetij se redko uporabljata, spominjajo se ju le nakateri starejši vaščani. Danes ima vas več kot trideset hišnih številk. Majhna vasica ob vznožju Planine pod Golico se začne pri Jerci s hišno številko 1, kjer je bila nekoč priznana gostilna, ki je dobila ime po lastnici. Starejši domačini so temu kraju pravili tudi »na Cerkovnek'«. Menda zato, ker je bila vsa zemlja okrog cerkvena last. V petdesetih letih so zemljo nacionalizirali in je tu zraslo delavsko naselje. Hiše so si sezidali domačini, ki prej niso imeli svoje zemlje.

Vas je segala od Jerce do Črnega vrha, kjer je bila zadnja Tršanova, nekoč zelo priljubljena gostilna (danes pri Čehu). Vikendi segajo do Španovega vrha. V vasi je bilo šest srednjih kmetij, ki so se

Gospodarji iz Prihodov

uporabljata, spominjajo se ju le nakateri trideset hišnih številk. Majhna vasica ob

*Parkeljnova domačija na Prihodih št. 5
(iz fototeke Gornjesavskega muzeja Jesenice)*

preživljale s kmetijstvom. V ostalih hišah so živeli sorodniki kmetov, zaposleni kot gozdni delavci ali v železarni na Jesenicah.

Pri Jerci, obvezni postaji na poti v Planino pod Golico, so se ustavljali vsi domači »furmani«, ki so na Jesenice vozili les. Prenekateri je tu pustil del svojega prigaranege zaslužka.

Všolo in na delo smo hodili peš. Pozimi smo se v dolino peljali s sankami, kar je bil res pravi užitek. Po pouku smo počakali furmane, ki so se vračali domov, in pripeli sanke za rtiče, da nam jih ni bilo treba vleči navkreber. V tistih časih še ni bilo kamionov, zato so kmetje v zimskem času služili denar s »furengo« (vožnjo) lesa in »črisva« (smrekovega lubja) v dolino. Lubje je uporabljala tovarna usnja na Vrhniki.

Na rtiče, ki so jih vlekli konji in voli, so naložili hlode in jih odpeljali v dolino, za seboj pa so pustili lepo zglajeno cesto, po kateri smo se sankali.

Šranga pred gostilno Pri Jerci

sankali vsi Jeseničani. Tu se je zbiralo in družilo staro in mlado. Ko so sankarji prišli do Jerce, so v gostilni spili čaj ali šilce močnega, nato pa se spustili v dolino. Posebno ob polni luni je bilo veliko smeha in veselja. Prirajali so tudi sankarška tekmovanja. Prav tu so se kalili prvi tekmovalci: Ulčarji, Pšenica, Klinarji in mnogi drugi, ki so v takratni državi orali ledino v tem športu.

Danes teh užitkov ni več; imamo pa lepo urejeno vas, v katero se pripeljemo po asfaltirani cesti.